

Chambre des Représentants

SESSION 1979-1980

27 MAI 1980

PROPOSITION DE LOI

modifiant, en matière de procédure pénale, les délais de recours et d'appel des causes à l'audience

(Déposée par M. Van Cauwenberghe)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi fait suite aux amendements déposés à l'occasion de la discussion du projet de loi relatif aux tribunaux de police (Doc., Chambre n° 406/5, pp. 3 et 4).

Elle a pour objet :

- 1) d'allonger les délais de recours en matière de procédure pénale, en cas d'opposition, d'appel ou de pourvoi en cassation;
- 2) d'allonger, pour la même matière, le délai d'appel des causes à l'audience.

Il s'agit d'apporter une solution à ce qui correspond depuis longtemps, pour des raisons pratiques évidentes, à un souhait général, en apportant au texte existant les modifications nécessaires pour allonger les délais de recours, tant pour le condamné que pour le ministère public.

Dans le même temps, la présente proposition prévoit un allongement du délai d'appel des causes à l'audience après recours.

Cette proposition ne contrarie en rien une révision générale future de la législation en vue d'allonger les délais de recours et de faciliter la communication au prévenu du jugement prononcé contre lui (voir Doc. Chambre n° 107/1 (1971-1972); Doc., Sénat, n° 275/1 (1977-1978), Doc., Sénat, n° 90/1 (S. E. 1979). Elle n'a donc pas pour objectif une révision générale des délais en matière de procédure pénale militaire (ibidem; voyez également l'arrêté-loi du 28 décembre 1915 relatif à la faculté d'appeler des jugements rendus par les conseils de guerre en campagne, l'arrêté-loi du 27 janvier 1916 réglant la procédure d'appel des jugements

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1979-1980

27 MEI 1980

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de termijnen van beroep in strafzaken en van de termijn waarin over het hoger beroep uitspraak wordt gedaan ter terechtzitting in dezelfde zaken

(Ingediend door de heer Van Cauwenberghe)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het onderhavige wetsvoorstel ligt in de lijn van de amendementen voorgesteld naar aanleiding van de bespreking van het wetsontwerp betreffende de politierechtbanken (Stuk Kamer, n° 406/5, blz. 3 en 4).

Het heeft tot doel :

- 1) de termijnen van beroep in strafzaken te verlengen in geval van verzet, hoger beroep of voorziening in cassatie;
- 2) de termijn te verlengen waarin over het hoger beroep uitspraak moet worden gedaan ter terechtzitting, in dezelfde zaken.

Om voor de hand liggende praktische redenen moet worden ingegaan op een sinds lang gekoesterde algemene wens de bestaande tekst te zien wijzigen om de termijnen van beroep zowel voor de veroordeelde als voor het openbaar ministerie te verlengen.

Tevens voorziet dit voorstel in de verlenging van de termijn waarin over het hoger beroep uitspraak moet worden gedaan ter terechtzitting.

Dit voorstel doet niets af van een latere algemene herziening van de wetgeving op dit stuk teneinde de termijnen van beroep te verlengen en de mededeling van het vonnis aan de beklaagde te vergemakkelijken (zie Stuk Kamer, n° 107/1 (1971-1972); Stukken Senaat, n° 275/1 (1977-1978) en n° 90/1 (B. Z. 1979). Het beoogt dus geen algemene herziening van de termijnen op het stuk van militaire strafvordering (ibidem; zie eveneens de besluitwet van 28 december 1915 betreffende het recht van hoger beroep tegen vonnissen van krijgsraden te velde, de besluitwet van 27 januari 1916 tot regeling van de procedure van hoger beroep tegen de

rendus par les conseils de guerre, la loi du 25 juin 1921 sur la procédure par défaut devant la juridiction militaire, etc, etc...).

Elle poursuit volontairement un but limité, avec l'espoir que cette limitation facilitera l'aboutissement rapide d'un texte légal nouveau, mieux adapté à la pratique judiciaire.

Le monde judiciaire (magistrats, ordre national des avocats, huissiers, parquet etc...) attend la réforme proposée. Il semble bien également que les partis politiques soient attentifs à cette question.

Examen des articles

Article 1

Cet article modifie le délai du recours des parties.

Depuis longtemps, tant les avocats que les compagnies d'assurances ainsi que les services des greffes et parquets constatent que les délais de recours, d'une manière générale, et le délai d'appel en particulier, sont trop courts.

Les conseils des parties, notamment, doivent en référer soit à leurs clients, justiciables ou compagnies d'assurances intéressées, après avoir obtenu le dispositif des décisions concernées ou parfois après avoir dû solliciter copie de celles-ci, afin d'éclairer complètement et parfaitement leurs clients sur l'opportunité d'un recours en appel. Un délai de dix jours est unanimement considéré comme étant trop court.

Art. 2

Cet article vise les délais de recours du ministère public.

Le ministère public est tenu de signifier l'appel aux parties. Dans la pratique et surtout lorsqu'il s'agit de notifier dans des arrondissements éloignés, il apparaît depuis toujours que ce délai de cinq jours, laissé en définitive au parquet, à la fois pour décider de son propre appel et pour la notification des recours aux parties, se révèle trop court. Un délai de dix jours supplémentaires à celui réservé aux parties semble donc nécessaire, ce qui porte le délai prévu de 15 à 25 jours à compter du prononcé du jugement.

D'autre part, l'assignation dans un délai de quarante jours à compter du prononcé du jugement se révèle, elle aussi, inopérante, en ce sens que, neuf fois sur dix, à cause d'un rôle surchargé, la chambre d'appel saisie est quand même tenue de reporter l'affaire à une date ultérieure.

Enfin, il apparaît nécessaire d'insérer les termes « ou de l'infraction » immédiatement après le mot « délit » dans le même article, étant donné la compétence nouvelle attribuée au tribunal de police.

Art. 3

Ce texte est proposé pour les mêmes raisons que celles invoquées en ce qui concerne les appels des jugements prononcés par le tribunal de police et portés devant les chambres correctionnelles.

Il se révèle inopérant de prévoir qu'un appel porté devant la cour sera « jugé dans le mois », les rôles trop encombrés obligeant à des remises à dates ultérieures.

vonissen van de krijgsraden, de wet van 25 juni 1921 betreffende de rechtspleging bij verstek voor het militaire gerecht enz.).

Het voorstel streeft met opzet een beperkter doel na, in de hoop dat het door die beperking spoedig tot nieuwe wetteksten zal komen die beter aangepast zijn aan de gerechtelijke praktijk.

Allen die ambtshalve bij het gerecht betrokken zijn (magistraten, nationale orde van advocaten, gerechtsdeurwaarders, parketten enz.), wachten op de voorgestelde hervorming. Ook de politieke partijen hebben blijkbaar oog voor dit probleem.

Analyse van de artikelen

Artikel 1

Dit artikel wijzigt de termijn van het door de partijen in te stellen beroep.

Sinds lang constateren zowel de advocaten als de verzekeringsmaatschappijen en de diensten van de griffies en parketten dat de termijn van beroep in het algemeen, en de termijn van hoger beroep in het bijzonder, te kort zijn.

De raadslieden van de partijen moeten daar met name verslag van uitbrengen bij hun cliënten, rechtzoekenden of betrokken verzekeringsinstellingen, na het beschikkend gedeelte van de bedoelde beslissingen te hebben ontvangen of soms na een afschrift daarvan te hebben moeten aanvragen om hun cliënten zo goed en volledig mogelijk voor te lichten omtrent de vraag of het geraden is in hoger beroep te gaan. Een termijn van tien dagen wordt algemeen als te kort aangezien.

Art. 2

Dit artikel beoogt de termijnen van het door het openbaar ministerie in te stellen beroep.

Het openbaar ministerie moet zijn beroep aan de partijen betekenen. In de praktijk, en vooral wanneer het gaat om een betekening in ver afgelegen arrondissementen, is steeds gebleken dat die termijn van vijf dagen waarover het parket uiteindelijk beschikt om te beslissen over zijn eigen beroep en om het beroep aan de partijen te betekenen, te kort uitvalt. Bijgevolg blijkt dat een termijn van tien bijkomende dagen bij degene waarover de partijen beschikken, noodzakelijk is, zodat de termijn van vijftien op vijftientwintig dagen wordt gebracht, te rekenen van de uitspraak van het vonnis.

Voorts blijkt de vastlegging van de termijn van veertig dagen te rekenen van de uitspraak van het vonnis eveneens ontoereikend te zijn, in die zin dat negen van de tien keer de kamer van beroep wegens een overbelaste rol zich verplicht ziet de zaak naar een latere datum te verschuiven.

Ten slotte blijkt het noodzakelijk de termen « of de overtreding » onmiddellijk na het woord « misdrijf » in hetzelfde artikel in te voegen, gelet op de nieuwe bevoegdheid die aan de politierechtbanken wordt verleend.

Art. 3

Die tekst wordt voorgesteld om de redenen die reeds eerder werden aangehaald betreffende hoger beroep tegen vonnissen die door de politierechtbank zijn uitgesproken en voor de correctionele kamers zijn gebracht.

Het blijkt niet afdoende te bepalen dat een hoger beroep voor het hof binnen een maand wordt behandeld, aangezien de rollen zo overbelast zijn dat men ertoe verplicht is de behandeling naar een latere datum te verwijzen.

Au surplus, la disposition relative à ce délai d'un mois n'a qu'une portée réglementaire; son observance n'entraîne aucune nullité (Cass., 27 mars 1961, Pas., p. 823).

Art. 4

Il s'agit également ici d'unifier les délais et de prévoir un délai plus long, nécessaire aux parties pour juger l'opportunité des recours, y compris le recours en cassation.

Art. 5

Cet article vise à appliquer immédiatement aux procédures en cours dès l'entrée en vigueur de la loi, les modifications légales prévues supra puisque ces modifications sont, dans l'ensemble, favorables aux prévenus.

J. C. VAN CAUWENBERGHE

PROPOSITION DE LOI

Article 1

Dans les articles 187, 1er, 2e et 5e alinéas, 188, 1er alinéa, 203 § 1, 208, 2e alinéa, 373, 1er et 4e alinéas, 422, 423, 1er alinéa, 465, 1er et 3e alinéas, et 467 du Code d'instruction criminelle, les mots « dix jours » sont remplacés chaque fois par les mots « quinze jours ».

Art. 2

L'article 205 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 205. — Le ministère public près le tribunal ou la cour qui doit connaître de l'appel devra, à peine de déchéance, notifier son recours soit au prévenu, soit à la partie civilement responsable du délit ou de l'infraction, dans les vingt-cinq jours à compter du prononcé du jugement. L'exploit contiendra assignation dans les soixante jours à compter de la même époque ».

Art. 3

L'article 209 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 209. — L'appel sera jugé à l'audience, dans le mois s'il s'agit d'un opposant détenu, dans les deux mois dans les autres cas, sur un rapport fait par l'un des juges ».

Art. 4

Dans l'alinéa 413, dernier alinéa, du même Code, les mots « du dixième jour » sont remplacés par les mots « du quinzième jour ».

Art. 5

La présente loi est applicable aux procédures en cours au moment de l'entrée en vigueur de la loi.

14 avril 1980.

J. C. VAN CAUWENBERGHE
H. SUYKERBUYK
H. BOEL
M. WATHELET

Bovendien heeft de bepaling betreffende die termijn van één maand slechts een regelende betekenis; niet-naleving ervan heeft geen nietigheid tot gevolg (Cass., 27 maart 1961, Pas., blz. 823).

Art. 4

Ook hier gaat het erom de termijnen eenvormig te maken en te voorzien in een langere termijn, die nodig is om de partijen in staat te stellen over de opportuniteit van een beroep, met inbegrip van een cassatieberoep, te oordelen.

Art. 5

Dit artikel heeft tot doel de hierboven bedoelde wetswijzigingen onmiddellijk bij de inwerkingtreding van deze wet op de hangende procedures te doen toepassen, aangezien die wijzigingen doorgaans gunstig zijn voor de beklaagden.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

In de artikelen 187, eerste, tweede en vijfde lid, 188, eerste lid, 203, § 1, 208, tweede lid, 373, eerste en vierde lid, 422, 423, eerste lid, 465, eerste en derde lid, en 467 van het Wetboek van strafvordering, worden de woorden « tien dagen » telkens vervangen door de woorden « vijftien dagen ».

Art. 2

Artikel 205 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 205. — Het openbaar ministerie bij het hof of de rechtbank die van het beroep kennis moet nemen, moet, op straffe van verval, binnen vijftientig dagen te rekenen van de uitspraak van het vonnis, zijn beroep betekenen, hetzij aan de beklaagde, hetzij aan de voor het misdrijf of de overtreding burgerrechtelijk aansprakelijke partij. Het exploit bevat dagvaarding binnen zestig dagen te rekenen van hetzelfde tijdstip. »

Art. 3

Artikel 209 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 209. — Over het hoger beroep wordt binnen een maand uitspraak gedaan ter terechtzitting wanneer de eiser in verzet zich in hechtenis bevindt en binnen twee maanden in de andere gevallen, op een verslag door een van de rechters uitgebracht. »

Art. 4

In artikel 413, laatste lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden « de tiende dag » vervangen door de woorden « de vijftiende dag ».

Art. 5

Deze wet is van toepassing op de bij de inwerkingtreding ervan hangende procedures.

14 april 1980.